

آن چه باید در مورد رادیولوژی بدانید

رادیولوژی یک روش تصویربرداری است که از ده‌ها سال پیش تاکنون در پزشکی و مراحل تشخیصی مورد استفاده قرار می‌گیرد. از مزیت‌های این نوع تصویربرداری امکان مشاهده قسمت‌های داخلی بدن بدون ایجاد هرگونه سوراخ یا شکافی در آن است که پزشکان را قادر می‌سازد به راحتی به مشاهده و تشخیص درمان بیماری بپردازند. روش‌های مختلفی از رادیولوژی وجود دارد که هر کدام از این‌ها به منظور اهداف خاصی مورد استفاده قرار می‌گیرند. به‌طور مثال رادیولوژی از روش ماموگرافی برای مشاهده پستان‌ها و روش تنقیه باریوم (Barium Enema) برای مشاهده دقیق قسمت‌های گوارشی انجام می‌پذیرد.

البته باید توجه داشت که عکس‌برداری با روش رادیولوژی خطراتی را نیز در پی دارد، ولی برای بیشتر افراد فواید این روش بیشتر از ضررهای احتمالی آن است.

دلیل انجام عکس‌برداری با روش رادیولوژی

رادیولوژی ممکن است به چند دلیل اصلی تجویز گردد:

- ممکن است در نواحی خاصی از بدن خود احساس درد یا احساس ناخوشی داشته باشید.
- مشاهده‌ی روند پیشرفت بیماری‌های خاص توسط پزشک
- مشاهده‌ی تاثیر درمان‌ها بر روی بیماری‌ها و روند بهبود آن‌ها

شرایط و بیماری‌های خاصی وجود دارد که ممکن است برای آن‌ها عکس‌برداری از روش رادیولوژی تجویز شود. این شرایط عبارتند از

- سرطان مغز استخوان
- سرطان سینه
- بزرگی قلب
- شریان‌های خونی مسدود
- مشکلاتی که به ریه آسیب می‌زند
- مشکلات گوارشی
- شکستن استخوان
- عفونت
- پوسیدگی دندان

آماده‌سازی بیمار برای عکس‌برداری رادیولوژی

رادیولوژی یک فرآیند استاندارد است که در اکثر اوقات بیمار نیاز به آماده شدن برای آن را ندارد. اما با توجه به ناحیه‌ای که قرار است از آن عکس‌برداری رادیولوژی انجام پذیرد، باید لباس راحت و گشاد بپوشد. به طور معمول ممکن است از بیمار بخواهند لباس‌های مخصوص بیمارستان به تن کرده و هرگونه زیورآلات و یا هر آن چه که از جنس فلز باشند را از خودش جدا کند تا برای انجام عکس‌برداری رادیولوژی آماده شود.

اگر چنانچه در بدن خود ایمپلنت‌های فلزی دارید، قبل از رادیولوژی با پزشک یا رادیولوژیست خود در میان بگذارید. زیرا عناصر و مواد فلزی باعث انسداد نفوذ اشعه ایکس می‌شوند. بنابر این در صورت وجود یک ماده فلزی در ناحیه تحت رادیولوژی نمی‌توان تصویر رادیولوژی مناسبی از آن ناحیه تهیه کرد. گاهی اوقات نیز در هنگام رادیولوژی از موادی منعکس‌کننده استفاده می‌شود تا تصاویر رادیولوژی دقیق‌تری به دست آید. این مواد ممکن است از جنس باریوم یا ایویدین باشد. نحوه‌ی به کارگیری مواد منعکس‌کننده با توجه به نوع رادیولوژی و هدف از اجرای آن متفاوت خواهد بود.

- خوردن
- تزریق
- استفاده از باریوم برای عکس‌برداری رنگی

چنانچه قصد رادیولوژی قسمت‌های گوارشی خود را دارید ممکن است از شما خواسته شود تا چند ساعت ناشتا باشید، هیچ چیزی نخورید و یا این که مقدار محدودی از مایعات استفاده کنید و یا حتی چیزی ننوشید. گاهی هم ممکن است داروهایی برای شما تجویز شود تا با خوردن آن‌ها روده‌های خود را به طور کامل تخلیه کنید.

نحوه اجرای رادیولوژی

تکنسین رادیولوژی یا رادیولوژیست در بیمارستان یا کلینیک‌های دندانپزشکی مسئول اجرای فرآیند عکس‌برداری به روش رادیولوژی است. وقتی بیمار آماده‌ی عکس‌برداری می‌شود ممکن است رادیولوژیست از او بخواهد تا روی تخت دستگاه رادیولوژی دراز بکشد یا بنشیند و یا حتی گاهی برخی نیاز است در کنار دستگاه بایستد و در طول مدت عکس‌برداری حالت‌های بدن خود را تغییر دهد و عملیات عکس‌برداری از اعضای داخلی بدن آن انجام پذیرد. وقتی شما جلوی صفحه پرتاب اشعه ایکس و در حالت مورد نظر قرار گرفتید، رادیولوژیست اقدام به عکس‌برداری می‌کند. گاهی هم نیاز نیست که شما در حالت‌های مختلفی قرار بگیرید. صفحه اشعه ایکس یا دوربین بزرگ عکس‌برداری در برخی از مدل‌های رادیولوژی حرکت کرده و از سرتاسر نواحی مورد نیاز عکس‌برداری می‌کند.

در هر حالت هرگونه حرکتی در هنگام عکس‌برداری می‌تواند از کیفیت آن بکاهد، بنابراین بهتر است در حین اجرای فرآیند عکس‌برداری به روش رادیولوژی در جای خود ثابت و بی‌حرکت بمانید. پس از ثبت یک تصویر مناسب، رادیولوژی دستگاه را خاموش کرده و عملیات رادیولوژی به پایان می‌رسد.

عوارض جانبی احتمالی رادیولوژی

عکسبرداری در رادیولوژی توسط مقادیر اندکی از اشعه ایکس صورت می‌پذیرد. مقدار این اشعه برای افراد بالغ بی‌خطر است اما ممکن است این مقدار اشعه برای کودکان در حال رشد خطرآفرین باشد. اگر باردار هستید و یا حتی احتمال بارداری می‌دهید، از پزشک خود درخواست کنید به جای رادیولوژی از روش‌های دیگر تشخیصی مانند MRI استفاده کند.

اگر به دلیل دردهای ناشی از برخی بیماری‌ها مثل شکستگی استخوان تحت عملیات رادیولوژی قرار می‌گیرید، باید در تمام مدت عکس‌برداری آن درد را تحمل کنید و در جای خود ثابت بمانید. بنابراین بهتر است قبل از عکس‌برداری از مسکن استفاده کنید. اگر هم به‌منظور افزایش وضوح و کیفیت تصویر مجبور به بلعیدن مایع منعکس‌کننده شدید، ممکن است این مایعات عوارض جانبی خودشان را داشته باشند. از عوارض جانبی این مایعات می‌توان خارش، حالت تهوع، استفراغ، سرگیجه، مزه بد در دهان و یا کهیر را نام برد. برخی اوقات استفاده از منعکس‌کننده‌ها می‌تواند عوارض شدیدتری نیز در پی داشته باشد. البته این عوارض به ندرت اتفاق می‌افتد اما باید توجه داشت که می‌توانند بسیار شدید باشند. از این عوارض می‌توان شوک آنافیلاکتیک، فشار خون بسیار پایین و سکته‌ی قلبی را نام برد.

فرایندهای پس از رادیولوژی

پس از پایان روش رادیولوژی می‌توانید لباس‌های خود را پوشیده و منتظر چاپ عکس باشید. پزشک شما با مشاهده‌ی تصاویر و نتایج به دست آمده که توسط رادیولوژیست گزارش می‌شود، در خصوص تشخیص و درمان بیماری شما تصمیم می‌گیرد. اما اگر نتایج حاصل از رادیولوژی کافی نبود، ممکن است روش‌های تشخیصی دیگری را پیشنهاد دهد.

منبع : Healthline

شرکت ستاره صنعت پرتو ایرانیان

تولیدکننده تجهیزات مرتبط با صنعت پزشکی هسته‌ای

۰۹۱۲۶۸۷۸۹۲۸ & ۰۲۱-۵۵۸۵۰۸۱۰